

Výživa potravin 1/2016

OBSAH

Sekavová, H.: Vývoj peněžních příjmů a výdajů za potraviny v domácnostech ČR	2
Adámková, A., Kouřimská, L., Borkovcová, M.: Jedlý hmyz a jeho postavení ve výživě člověka	6
Sadílek, T., Průša, P.: Analýza využití online nakupování potravin v České republice	10
Kudlová, E.: IARC hodnocení rizika konzumace červeného masa a masných výrobků	13
Palánová, B., Stávková, J., Lefnerová, D., Matějová, H.: Mikrobiologická rizika z potravin během těhotenství	15
Strádalová, J., Havlík, J., Scheinost, M.: Vitamin D a jeho role v kompenzaci diabetes mellitus	19

FROM THE CONTENTS

Sekavová, H.: The development of money incomes and food expenditures in the Czech households	2
Sadílek, T., Průša, P.: Analysis of Online Buying of Food Products in the Czech Republic	10
Palánová, B., Stávková, J., Lefnerová, D., Matějová, H.: Microbiological food safety hazards during pregnancy	15
Strádalová, J., Havlík, J., Scheinost, M.: Vitamin D and its role in diabetes mellitus treatment	19

Vývoj peněžních příjmů a výdajů za potraviny v domácnostech ČR

Ing. Helena Sekavová,

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha

Abstrakt

Příspěvek analyzuje finanční hospodaření českých domácností v letech ekonomické krize (2009-2013) a v roce ekonomického růstu 2014. V období ekonomického poklesu se v domácnostech snižovalo tempo růstu příjmové úrovně, v letech 2011 a 2013 došlo dokonce k poklesu nominálních peněžních příjmů a kupní síly domácností. Reakcí na tento vývoj bylo snížení tempa růstu celkových spotřebních vydání. Nominální výdaje za potraviny a nealkoholické nápoje po celé sledované období rostly (s výjimkou roku 2009); domácnosti častěji omezovaly výdaje za některé zbytné potřeby.

Abstract

The article analyses the financial management of the Czech households during the economic crisis (2009-2013) and in the year of the economic growth 2014. In a period of crisis, the rate of growth of money incomes reduced, in the years 2011 and 2013 there was a decline in money incomes and purchasing power of households. Reaction to this development was the reduction in the rate of growth of total consumption expenditures. The nominal expenditures on food and non-alcoholic beverages were growing (except 2009). The households often limited spending for some non-essential needs.

Jedlý hmyz a jeho postavení ve výživě člověka

Ing. Anna Adámková¹, doc. Ing. Lenka Kouřimská, Ph.D.¹, doc. Ing. Marie Borkovcová, Ph.D.²

¹ Česká zemědělská univerzita v Praze, Katedra kvality zemědělských produktů; ² Mendelova univerzita v Brně, Ústav zoologie, rybářství, hydrobiologie a včelařství

Abstrakt

Jedlý hmyz je ve světě běžnou součástí potravy. V Evropě není entomofágie zatím příliš rozšířená, ale v poslední době se stává stále častěji diskutovanou otázkou v oblasti alternativního zdroje výživy, doplňků stravy a případně jako delikatesa. Hlavním cílem článku je proto seznámit stručně čtenáře s oblastí entomofágie, její historií, výhodami a nevýhodami konzumace jedlého hmyzu a přínosy, které by chov a konzumace jedlého hmyzu mohly v budoucnosti poskytnout. Zajímavé je srovnání uváděných nutričních parametrů moučného červa s hovězím masem a cenové srovnání saranče stěhovavé, která je bohatým zdrojem bílkovin, pro různé části světa. Přestože není konzumace jedlého hmyzu běžně součástí našeho jídelníčku, může si konzument tuto delikatesu zakoupit ve vybraných restauracích nebo objednat na internetu.

Abstract

Edible insects are a normal part of food in the world. Entomophagy is not very widespread in Europe, but recently it is an ongoing and increasingly discussed issue in the field of

alternative sources of nutrition, food supplements and possible delicacies. The main objective of the paper is the brief introduction of entomophagy, its history, advantages and disadvantages of consuming edible insects, and benefits that breeding and consumption of edible insects can provide in the future. There are interesting comparison of referred nutritional parameters of mealworm with beef, and price comparison of grasshoppers from different parts of the world in the paper. Although consumption of edible insects is not usually part of our diet, a consumer can buy these delicacies in selected restaurants or order them on the Internet.

Analýza využití online nakupování potravin v České republice

Mgr., Bc. Tomáš Sadílek, Ing. Přemysl Průša, Ph.D.

Vysoká škola ekonomická v Praze

Abstrakt

Aktuální zprávy ze zahraničí potvrzují, že e-commerce se stává realitou i v obchodě s rychloobrátkovými kategoriemi. V České republice jsou v této oblasti průkopníky internetové obchody Rohlík.cz, Kolonial.cz či Košík.cz. Nejnovější trendy mapují odborná média, mezi nimi nejaktivněji ta digitální. E-commerce v segmentu rychloobrátkového zboží sice zatím v českých podmínkách nedosahuje takových tržních podílů jako ve Velké Británii či Francii, v letošním roce se situace zásadně změní, a to z mnoha důvodů. Systém iTesco připravuje expanzi do nových regionů, tři čtvrtě roku fungující Rohlík.cz získává v Praze a okolí každým týdnem nové zákazníky, Košík.cz už také odstartoval a Koloniál.cz se chystá zahájit prodej na začátku třetího kvartálu roku 2015. Cílem příspěvku je prezentovat současný stav online prodeje potravin v České republice a popsat trendy budoucího vývoje.

Abstract

Actual news from abroad confirm, that e-commerce is very frequent also in FMCG business. In the Czech Republic, Rohlík.cz, Kolonial.cz and Košík.cz are pioneers in this area. The newest trends are mapped by professional media, especially the digital ones. Although e-commerce in the FMCG segment has not reached so significant market shares as in United Kingdom or in France, this year the situation is expected to be changed dramatically. The iTesco concept prepares expansion in new regions and Rohlík.cz, already operating three quarters of year in Prague and surroundings, acquires new customers every week, Košík.cz has already started too and Koloniál.cz plans to start the sales at the beginning of the third quarter of 2015. The aim of the article is to present current situation in the area of online foodstuff retailing in the Czech Republic and to outline the future development trends.

IARC hodnotí rizika konzumace červeného masa a masných výrobků

MUDr. Eva Kudlová, CSc.

1. Lékařská fakulta a Všeobecní fakultní nemocnice, Univerzita Karlova v Praze

Mikrobiologická rizika z potravin během těhotenství

Bc. Blanka Palánová, Mgr. Jana Stávková, RNDr. Danuše Lefnerová, Ph.D., MVDr. Halina Matějová

Ústav ochrany a podpory zdraví, Lékařská fakulta, Masarykova univerzita, Brno

Abstrakt

Během těhotenství je žena mnohem náchylnější k rozvoji alimentárních nákaz. Konzumace rizikových potravin a nedodržování hygienických zásad při zpracování a skladování potravin představuje nejen pro ženu, ale také pro plod, riziko ohrožení zdraví. Článek podává přehled o patogenních mikroorganismech v potravinách a prevenci před nákazami. Ve sledovaném souboru těhotných žen bylo cílem zjistit, zda jsou poučeny o možném mikrobiologickém riziku v souvislosti s konzumací potravin a zda rizikové potraviny konzumují. Většina žen zásady správné manipulace s rizikovými potravinami dodržuje a konzumace rizikových potravin se vyhýbá. Informovanost žen o rizicích plynoucích z výživy z úst zdravotníků je nízká.

Abstract

During pregnancy, expectant mother is more predisposed to foodborne diseases. The consumption of risk food and poor hygiene during food processing and storage can be a risk factor for endanger the health of mother and also unborn child. The article focuses on pathogenic microorganisms and diseases prevention. Aim of the practical part was to determine the women's awareness of potential microbiological risks associated with food consumption and frequency of risk food consumption. Most women observes the principles of correct manipulation with risk food and avoids the consumption of risk food. Women's awareness of the nutritional risks from health care professionals is low.

Vitamin D a jeho role v kompenzaci diabetes mellitus

Bc. Tereza Strádalová¹, doc. Ing. Jaroslav Havlík¹, Ph.D., MUDr. Michal Scheinost²

¹Katedra mikrobiologie, výživy a dietetiky, Česká zemědělská univerzita v Praze; ²Interní klinika 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice Motol

Abstrakt

Vitamin D má velmi široké spektrum účinků. To potvrzuje i fakt, že receptory pro něj jsou přítomny v celé řadě tkání a podílí se v expresi mnoha genů (proces, kterým je v genu uložená informace převedena v reálně existující buněčnou strukturu nebo funkci). Některé studie potvrzují jeho možnou roli při vzniku diabetes mellitus (onemocnění cukrovkou), neposkytují však důkazy o přímé příčinné souvislosti a možnosti využití v jeho kompenzaci. Jeho hladina je do značné míry markerem zdravějšího životního stylu. Tento přehledový článek poskytuje základní přehled o nových poznatcích o vitamínu D, jeho zdrojích a roli v incidenci diabetes mellitus obou typů (DM 1 a DM 2).

Abstract

Vitamin D exhibits a wide spectrum of effects. This is supported by the fact, that receptors for vitamin D are present in various tissues and it is involved in the expression of some genes. Some studies suggest its possible role in diabetes mellitus incidence, however, the evidence of a causal role and its possible use in compensation of these diseases is lacking. It's blood levels are to some extent a marker of healthier life style. This review article summarizes a basic overview of current knowledge about vitamin D, sources and its role in the incidence of diabetes mellitus.